

ZAKON
O SPREMEMBI ZAKONA O VARSTVU PRED POŽAROM
(ZVPoz-E)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ in 189/20 – ZFRO, v nadaljnjem besedilu: ZVPoz) celovito ureja varstvo pred požarom v Republiki Sloveniji kot del sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Po letu 2001, ko je bil zakon dopolnjen tudi v delu, ki ureja upravljanje s sredstvi požarne takse, se je ta sistem uveljavil tako na lokalni kot nacionalni ravni. 59. člen ZVPoz določa, da zavarovalnice plačujejo požarno takso v višini do 20 odstotkov od vsote požarnih premij, pri čemer vlada določi višino požarne takse, roke in način plačevanja. Vlada Republike Slovenije je z Uredbo o požarni taksi (Uradni list RS, št. 34/06 in 25/12) določila (5. člen) višino požarne takse, ki znaša pet odstotkov od osnove za obračun požarne takse in je nespremenjena od začetka veljavnosti ZVPoz. Sredstva požarne takse (v letu 2020 jih je bilo zbranih , v letu 2021 je ocena 9 mio eurov) se v skladu z določili 58. člena ZVPoz razporejajo tako, da gre 70 odstotkov občinam za sofinanciranje gasilskih vozil ter nakup gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah in 30 odstotkov za programe na državni ravni. Navedena sredstva predstavljajo pomemben vir za posodabljanje gasilske opreme na lokalnem nivoju in s tem zagotavljanje ustrezne operativnosti in učinkovitosti gasilskih enot, ki izvajajo javno gasilsko službo.

Z Zakonom o finančni razbremenitvi občin (Uradni list RS, št. 189/20) je bil med drugim dopolnjen tudi Zakon o gasilstvu (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 23/19 in 189/20 – ZFRO), in sicer v 8. členu, ki z novo 7. točko določa, da država zagotavlja sredstva za standardizirana gasilska zavarovanja pripadnikov gasilske organizacije ter del sredstev za standardizirana gasilska zavarovanja vozil, opreme in objektov, ki jih uporabljajo gasilske organizacije v okviru izvajanja svojih nalog. Dopolnjen pa je bil tudi prvi odstavek 59. člena ZVPoz, ki v novi 9. točki določa, da se iz proračuna Republike Slovenije zagotavljajo sredstva tudi za standardizirana gasilska zavarovanja pripadnikov gasilske organizacije ter del sredstev za standardizirana gasilska zavarovanja vozil, opreme in objektov, ki jih uporabljajo gasilske organizacije v okviru izvajanja svojih nalog. V spremenjenem drugem odstavku 59. člena pa je določeno, da se sredstva za te namene zagotavljajo tudi iz sredstev požarnega sklada.

Višina potrebnih finančnih sredstev za standardizirana gasilska zavarovanja pripadnikov gasilske organizacije ter del sredstev za standardizirana gasilska zavarovanja vozil, opreme in objektov, ki jih uporabljajo gasilske organizacije, je ocenjena na 5,5 milijona eurov. V drugem odstavku 58. člena ZVPoz je kot vir financiranja za navedena gasilka

zavarovanja naveden požarni sklad, kar pa, glede na ocenjeno višino sredstev požarne takse, s katero letno razpolaga država za širši namen (30 odstotkov), in na določeno višino odstotka od osnove za obračun požarne takse, ne zadošča.

V letu 2021 je višina pritoka požarne takse, ki znaša pet odstotkov od osnove za obračun požarne takse, ocenjena na 9 milijonov eurov. Skladno s tretjim odstavkom 58. člena ZVPoz, ki določa, da se del teh sredstev, ki ne more biti manjši od 70 odstotkov, in na podlagi Sklepa Vlade Republike Slovenije, št 423-03/2001-5 z dne 30. 4. 2002, s katerim je določeno, da se sredstva požarnega sklada med lokalne skupnosti ter za naloge širšega družbenega pomena delijo v razmerju 70 odstotkov : 30 odstotkov, je ocenjena višina sredstev iz požarne takse za lokalne skupnosti 6,3 milijona eurov. S preostalim delom (30 odstotkov) v višini 2,7 milijona eurov razpolaga država za naloge širšega pomena, s čemer pa ni mogoče zagotoviti še sredstev za standardizirana gasilska zavarovanja pripadnikov gasilske organizacije ter del sredstev za standardizirana gasilska zavarovanja vozil, opreme in objektov, ki jih uporabljajo gasilske organizacije.

Za namen uresničevanja zakonskih določb glede standardiziranih gasilskih zavarovanj pripadnikov gasilske organizacije ter standardiziranih gasilskih zavarovanja vozil, opreme in objektov, ki jih uporabljajo gasilske organizacije, je treba določiti drugačen oziroma nižji odstotek sredstev požarne takse, ki je namenjen izključno za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah, da se lahko razlika sredstev (20 odstotkov) nameni za plačilo standardiziranih zavarovanj. Hkrati pa je treba spremeniti Uredbo o požarni taksi (Uradni list RS, št., 34/06 in 25/12; v nadaljnjem besedilu: Uredba) v delu, ki določa višino požarne takse, izračunano kot delež osnove za obračun požarne takse, tako da se ta delež zviša, da se višino sredstev namenjenih izključno za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah najmanj ohrani in s tem zagotovi tudi nadaljnje posodabljanje gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah na lokalni ravni ter s tem učinkovito izvajanje ukrepov za varstvo pred požarom.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilj Predloga zakona o spremembi Zakona o varstvu pred požarom je omogočiti urejanje standardiziranih gasilskih zavarovanj pripadnikov gasilske organizacije in standardiziranih gasilskih zavarovanja vozil, opreme in objektov, ki jih uporabljajo gasilske organizacije v okviru izvajanja svojih nalog.

2.2 Načela

Temeljnih načel, na katerih je zasnovan in vzpostavljen sistem varstva pred požarom, predlagana sprememba ne spreminjajo. Z ZVPoz se uresničujejo načelo celovitosti, načelo zaščite, načelo zaščite sosedovega premoženja, načelo odgovornosti, načelo preventive, načelo spodbujanja in načelo javnosti. Iz določb zakona izhaja, da ima vsak pravico do varstva pred požarom.

2.3 Poglavitne rešitve

S predlagano spremembo se vzpostavijo pogoji za financiranje standardiziranih gasilskih zavarovanj pripadnikov gasilske organizacije in standardiziranih gasilskih zavarovanja vozil, opreme in objektov, ki jih uporabljajo gasilske organizacije v okviru izvajanja svojih nalog, katerih financiranje je bilo z ZFRO z občin preneseno na državo.

Za uresničitev namena določb ZFRO se predlaga spremembo spodnje meje odstotka sredstev požarne takse, ki se namenja za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah s sedanjih 70 odstotkov na 50 odstotkov. Sočasno bo s strani Vlade Republike Slovenije spremenjen 5. člen Uredbe, in sicer tako da se bo višina požarne takse s pet odstotkov povišala na deset odstotkov od osnove za obračun požarne takse in se bo s tem zagotovilo potrebna oziroma zadostna sredstva za financiranje standardiziranih gasilskih zavarovanj ter hkrati tudi višja sredstva za lokalne skupnosti namenjene izključno za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah.

Sprememba tretjega odstavka 58. člena ZVPoz in 5. člena Uredbe za leto 2022 (in nadaljnja leta) pomeni višji pritok požarne takse, ocenjen na 18 milijonov eurov, od katerih bo 9 milijonov eurov namenjenih za lokalne skupnosti za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah in 9 milijonov eurov za širši namen, od tega 5,5 milijona eurov za financiranje gasilskih zavarovanj. Ostala sredstva bo država namenjala za financiranje upravnih, strokovnih, nadzornih in informacijskih nalog na področju varstva pred požarom, posebne oblike izobraževanja za varstvo pred požarom in gasilstvo, znanstveno raziskovalno delo na področju varstva pred požarom, dejavnosti varstva pred požarom, kadar jih v javnem interesu zagotavlja država, sofinanciranje opreme, usposabljanja in delovanja operativnih gasilskih enot širšega pomena, sofinanciranje raziskav na področju varstva pred požarom in izobraževanje in usposabljanje za varstvo pred požarom.

S spremembo predloga tretjega odstavka 58. člena ZVPoz se ob sočasni spremembi 5. člena Uredbe, poleg zmanjšanja stroškov z naslova financiranja gasilskih zavarovanj v višini 5,5 milijona eurov, lokalnim skupnostim zvišuje pritok požarne takse s 6,3 milijona eurov na 9 milijonov eurov.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Zakon nima neposrednih finančnih posledic za državni proračun, saj se spremeni zgolj razmerje sredstev požarnega sklada, ki se namenja za lokalne skupnosti za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah in za širši name na državni ravni.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI

PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvedbo zakona ne bo treba zagotavljati sredstev v že sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost/usklajenost predlagane ureditve s pravnim redom Evropske unije

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

5.2 Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic Evropske unije

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA

V Nemčiji so zahteve varstva pred požarom obravnavane v mnogih predpisih. Požarna varnost je sestavni del delovne zakonodaje ter številnih drugih zakonov, uredb in smernic s področij varstva okolja, varstva živali, varovanja zdravja, varstva potrošnikov in drugih.

Posebej je treba izpostaviti zakon, ki ureja sistem varstva pred požarom in gradbeni zakonik.

V Nemčiji je zakonodajna pristojnost deljena med zvezno in deželnimi oblastmi. Zvezna vlada na področju graditve objektov določa splošne smernice, ki jih lahko vsaka zvezna dežela podrobneje zastavi in izvaja. V izključni pristojnosti zveznih dežel je zakonodaja, ki ureja sistem varstva pred požarom in organizacijo gasilstva. V večini zveznih dežel v zakonih poleg gasilstva in varstva pred požarom urejajo tudi sistem reševanja in pomoči v primeru drugih večjih nesreč oziroma naravnih ali drugih katastrof.

Predpisi, ki urejajo sistem varstva pred požarom in gradbeni predpisi, sodijo pretežno v javni del pravnega reda, drugače pa je na področju delovnopравnih predpisov, ki je v javno pravnem delu le splošno regulirano z zakoni in uredbami, medtem ko načine za izpolnitev teh določb določajo smernice in priporočila, ki sodijo na področje zasebnega prava.

V Nemčiji se ukrepi varstva pred požarom delijo na preventivne ukrepe, h katerim sodijo gradbeni, organizacijski in tehnični ukrepi ter na ukrepe za odvrčanje nevarnosti požara, ki jih po izbruhu požara izvajajo gasilske enote. K preventivnim ukrepom sodijo gradbeni, tehnični in organizacijski ukrepi, ki preprečujejo požare ali v primeru izbruha požara minimizirajo njegove posledice, kot npr. namestitev opreme in naprav za gašenje začetnih požarov, ureditev evakuacijskih in intervencijskih poti, vgradnja požarnih zidov, avtomatskih gasilnih sistemov, priprava požarnih redov in evakuacijskih načrtov ter gašenje začetnih požarov z gasilniki oziroma z zato namenjenimi zidnimi hidranti. Ukrepi za odvrčanje nevarnosti požara so ukrepi, ki jih pri intervenciji izvajajo gasilske enote in ukrepi za podporo pri gašenju, reševanje in zmanjševanju posledic požara.

Na podlagi reforme federalne ureditve nemške države iz leta 2009, je davek za varstvo pred požarom oziroma požarna taksa (nem. Feuerschutzsteuer), v pristojnosti zvezne

oblasti. Podlaga za financiranje dejavnosti gasilskih enot je zvezni zakon o požarni taksi. Na podlagi navedenega zakona se sredstva požarne takse pridobivajo iz zavarovalnih premij, ki jih zavarovalci plačajo zavarovalnici na podlagi zavarovalnih pogodb za zavarovanje požarnih nevarnosti (vključno s premijami za zavarovanje obratovalnega zastoja v podjetju zaradi požara) in na podlagi zavarovalnih pogodb za zavarovanje stanovanj in premoženja. Pri sklepanju zgoraj navedenih zavarovanj izvede zavarovalnica obračun požarne takse in ta sredstva odvede v zvezni urad za davke (nem. Bundeszentralamt für Steuern), ki je pristojen za upravljanje s požarno takso. Postopek delitve zbranih sredstev požarne takse med zvezne dežele predpisuje 11. člen nemškega zveznega zakona o požarni taksi.

Letno dodeljene deleže prejemajo zvezne dežele v mesečnih obrokih (do 15. dne v naslednjem mesecu). O razdelitvi teh sredstev na ravni zveznih dežel odločajo pristojna deželna ministrstva. Npr. zvezna dežela Baden-Württemberg ima iz tega naslova za leto 2021 dodeljenih več kot 44 milijonov eurov. Po izjavi deželnega ministra za notranje zadeve bo od teh sredstev 32,6 milijonov eurov porabljenih za gasilska vozila in gasilske objekte ter 11,6 milijonov eurov za opremljanje in usposabljanje gasilcev, nabavo druge operative opreme, pomoč gasilcem, ki so se med izvajanjem nalog težje poškodovali in za raziskave na področju požarne varnosti.

REPUBLIKA HRVAŠKA

Na Hrvaškem je področje varstva pred požarom urejeno z Zakonom o varstvu pred požarom.

Sistem varstva pred požarom vključuje načrtovanje, predpisovanje ukrepov varstva pred požarom za objekte, organizacijo izvajalcev požarnega varstva, izvajanje, financiranje ukrepov varstva pred požarom, usposabljanja ter pooblastila za opravljanje ukrepov varstva pred požarom zaradi varovanja življenja in zdravja, varnost ljudi in živali ter varnost materialnih dobrin, okolja in narave pred požarom, z družbeno in ekonomsko sprejemljivo požarno ogroženostjo.

Zakon o varstvu pred požarom v 59. členu ureja financiranje. Fizične in pravne osebe, enote lokalne in regionalne samouprave zagotavljajo finančna sredstva za izvajanje požarnega varstva po lastnih načrtih, na podlagi predpisov ter predpisanih obveznostih.

Financiranje izvajanja požarnega varstva pravnih oseb in društev, ki opravljajo gasilsko dejavnost in dejavnost zaščite in reševanja, se zagotovi v skladu s posebnim predpisom, ki ureja področje gasilstva in zaščite in reševanja. Vlada Republike Hrvaške zagotovi finančna sredstva iz državnega proračuna za izvajanje letnega programa dejavnosti izvajanja posebnih ukrepov varstva pred požarom v interesu Republike Hrvaške. Letni program sprejme Vlada Republike Hrvaške na predlog ministrstva, po predhodnem mnenju državnega odbora za preventivno varstvo in gašenje požarov. Vlada Republike Hrvaške ter enote lokalne in regionalne samouprave lahko po lastni odločitvi in zaradi izboljšanja požarnega varstva sofinancirajo nakup vozil, naprav in opreme za zaščito pred požarom. Zavarovalnice pa lahko po lastnih odločitvah sofinancirajo z lastnimi sredstvi nakup vozil, naprav in opreme za protipožarno varstvo pravnim osebam ali lokalni samoupravi, z namenom izboljšanja požarnega varstva na njihovem področju.

Financiranje na področju gasilske dejavnosti in dejavnosti prostovoljnih gasilskih društev in gasilskih društev ter za opremljanja njihovih članov ureja Zakon o gasilstvu. Sredstva za financiranje navedenih dejavnosti se zagotavljajo v proračunu občine, mesta, katerega gasilska društva pokrivajo. Sredstva za stroške intervencije gasilskih enot, ki posredujejo po nalogu glavnega gasilskega poveljnika, se zagotovijo v državnem proračunu, tudi sredstva za financiranje nakupa opreme in gasilne opreme za gasilska društva na podlagi Programa aktivnosti pri izvajanju posebnih ukrepov varstva pred požarom v interesu Republike Hrvaške.

REPUBLIKA AVSTRIJA

Tudi v Avstriji je tako kot v Nemčiji podlaga za financiranje gasilstva davek za varstvo pred požarom oziroma požarna taksa (nem. Feuerschutzsteuer), ki je predpisan v avstrijskem zveznem zakonu o požarni taksi. Podrobnejše določbe za izvajanje tega zakona so določene v Uredbi zveznega ministrstva za finance o izvajanju zakona o požarni taksi. Vendar močna konkurenca pri zavarovalnicah, ki ponujajo zavarovanja, povezana s požarno takso, znižuje zbrana sredstva iz tega naslova. Zaradi zniževanja finančnih sredstev iz požarne takse avstrijske deželne gasilske organizacije že vrsto let opozarjajo, da je financiranje, glede na njihove potrebe, nezadostno. Predlagajo, da se za financiranje gasilstva poveča delež sredstev iz zveznega sklada za naravne in druge nesreče, s katerim upravlja zvezno ministrstvo za finance.

Sklad je namenjen finančni pomoči zveznim deželam na področju preprečevanja in ukrepanja ob naravnih in drugih nesrečah. Sklad pridobiva sredstva iz drugih davkov, kot so davki iz dohodkov in kapitalskih dobičkov. Gasilske organizacije opozarjajo na hitro naraščanje stroškov, ki jih imajo v povezavi z intervencijami pri nesrečah v cestnem prometu. Potreba so vedno nova usposabljanja, oprema in naprave za intervencije v predorih in za intervencije ob nesrečah vozil z alternativnimi pogonskimi viri. Predlagajo, da se kot vir sredstev zveznega sklada za naravne in druge nesreče, uporabijo tudi prihodki iz davkov na pogonska goriva in drugi davki iz cestnega prometa.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem zakona ne bo imel administrativnih posledic pri poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem zakona ne bo imel administrativnih posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer

za:

Sprejem zakona ne bo imel posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Sprejem zakona ne bo imel posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Sprejem zakona ne bo imel posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Sprejem zakona ne bo imel posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Sprejem zakona ne bo imel posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona

Ministrstvo bo predlog zakona predstavilo na svojih spletnih straneh. Z zakonom bodo v okviru rednega sodelovanja na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami seznanjene občine.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Izvajanje sprejetega zakona bo spremljalo Ministrstvo za obrambo. Metodologija za spremljanje doseganja ciljev ni predvidena.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Javna objava zakona na podportalu E-demokracija, med katero je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe je trajala od _____. V tem času je bil predlog objavljen tudi na spletnih straneh Ministrstva za obrambo in Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA (OSEBNO IME IN NAZIV FIZIČNE OSEBE ALI FIRMA IN NASLOV PRAVNE OSEBE) IN ZNESEK PLAČILA ZA TA NAMEN

Pri pripravi zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- mag. Matej Tonin, član Vlade RS in minister za obrambo,
- mag. Janez Žakelj, državni sekretar na ministrstvu za obrambo,
- Darko But, generalni direktor Uprave RS za zaščito in reševanje,
- Igor Nered, sekretar, Kabinet ministra.

II. BESEDILO ČLENOV

PREDLOG
(EV,

ZAKON **O SPREMEMBI ZAKONA O VARSTVU PRED POŽAROM**

1. člen

V Zakonu o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17-GZ in 189/20 – ZFRO) se v 58. členu v tretjem odstavku število »70« nadomesti s številom »50«.

KONČNA DOLOČBA

2. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV PO ČLENIH

K 1. členu

Predlaga se spremembo spodnje meje odstotka sredstev požarne takse, ki se namenja za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah s sedanjih 70 odstotkov na 50 odstotkov. Sočasno bo s strani Vlade Republike Slovenije spremenjen 5. člen Uredbe o požarni taksi (Uradni list RS, št., 34/06 in 25/12; v nadaljnjem besedilu: Uredba), in sicer tako da se bo višina požarne takse s pet odstotkov povišala na deset odstotkov od osnove za obračun požarne takse in se bo s tem zagotovilo potrebna oziroma zadostna sredstva za financiranje standardiziranih gasilskih zavarovanj ter hkrati tudi višja sredstva za lokalne skupnosti namenjene izključno za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah.

Sprememba tretjega odstavka 58. člena ZVPoz in 5. člena Uredbe za leto 2022 (in nadaljnja leta) pomeni višji pritok požarne takse, ocenjen na 18 milijonov eurov, od katerih bo 9 milijonov eurov namenjenih za lokalne skupnosti za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah in 9 milijonov eurov za širši namen, od tega 5,5 milijona eurov za financiranje gasilskih zavarovanj. Ostala sredstva bo država namenjala za financiranje upravnih, strokovnih, nadzornih in informacijskih nalog na področju varstva pred požarom, posebne oblike izobraževanja za varstvo pred požarom in gasilstvo, znanstveno raziskovalno delo na področju varstva pred požarom, dejavnosti varstva pred požarom, kadar jih v javnem interesu zagotavlja država, sofinanciranje opreme, usposabljanja in delovanja operativnih gasilskih enot širšega pomena, sofinanciranje raziskav na področju varstva pred požarom in izobraževanje in usposabljanje za varstvo pred požarom.

S spremembo predloga tretjega odstavka 58. člena ZVPoz se ob sočasni spremembi 5. člena Uredbe, poleg zmanjšanja stroškov z naslova financiranja gasilskih zavarovanj v višini 5,5 milijona eurov, lokalnim skupnostim zvišuje pritok požarne takse s 6,3 milijona eurov na 9 milijonov eurov.

S predlagano spremembo tretjega odstavka 58. člena se vzpostavijo pogoji za realizacijo zaveze države, ki je bila z Zakonom o finančni razbremenitvi občin (Uradni list RS, št. 189/20; v nadaljevanju: ZFRO), z občin prenesena na državo.

Posledično bo v Uredbi povišana višina požarne takse, in sicer s sedanjih pet odstotkov od osnove za obračun požarne takse na predlaganih deset odstotkov. S tem se ohrani višina sredstev iz državnega proračuna, ki so namenjena financiranju upravnih, strokovnih, nadzornih in informacijskih nalog na področju varstva pred požarom, posebne oblike izobraževanja za varstvo pred požarom in gasilstvo, znanstveno raziskovalno delo na področju varstva pred požarom, dejavnosti varstva pred požarom, kadar jih v javnem interesu zagotavlja država, sofinanciranje opreme, usposabljanja in delovanja operativnih gasilskih enot širšega pomena, sofinanciranje delovanja in opremljanja drugih gasilskih enot, sofinanciranje raziskav na področju varstva pred požarom in izobraževanje in

usposabljanje za varstvo pred požarom, določene v prvem odstavku 58. člena ZVPoz in zagotovi sredstva za financiranje standardiziranih gasilskih zavarovanj pripadnikov gasilske organizacije ter del sredstev za standardizirana gasilska zavarovanja vozil, opreme in objektov, ki jih uporabljajo gasilske organizacije v okviru izvajanja svojih nalog.

K 2. členu

Zaradi čimprejšnjega izvajanja določil ZFRO glede standardiziranih gasilskih zavarovanj se kot rok začetka veljavnosti zakona določa naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

58. člen (proračunska sredstva)

(1) Iz proračuna Republike Slovenije se zagotavljajo sredstva za:

1. upravne, strokovne, nadzorne in informacijske naloge na področju varstva pred požarom;
2. posebne oblike izobraževanja za varstvo pred požarom in gasilstvo;
3. znanstveno raziskovalno delo na področju varstva pred požarom;
4. dejavnosti varstva pred požarom, kadar jih v javnem interesu zagotavlja država;
5. sofinanciranje opreme, usposabljanja in delovanja operativnih gasilskih enot širšega pomena;
6. sofinanciranje delovanja in opremljanja drugih gasilskih enot;
7. sofinanciranje raziskav na področju varstva pred požarom;
8. izobraževanje in usposabljanje za varstvo pred požarom;
9. standardizirana gasilska zavarovanja pripadnikov gasilske organizacije ter del sredstev za standardizirana gasilska zavarovanja vozil, opreme in objektov, ki jih uporabljajo gasilske organizacije v okviru izvajanja svojih nalog.

(2) Sredstva za namene iz 5., 6., 7., 8. in 9. točke prejšnjega odstavka se zagotavljajo tudi iz sredstev požarne takse in se vodijo na posebni proračunski postavki kot namenski prihodki in odhodki proračuna.

(3) Del sredstev iz prejšnjega odstavka, ki ne more biti manjši od 70% ocenjenih letnih prihodkov požarne takse in ki ga določi Vlada, se nameni izključno za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah. Vlada določi merila za delitev sredstev po lokalnih skupnostih pri čemer upošteva število prebivalcev, velikost lokalne skupnosti, ogroženost zaradi naravnih in drugih nesreč, število požarnih in drugih intervencij v zadnjih dveh letih in število operativnih gasilcev.

(4) Sofinanciranje nabave gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme iz prejšnjega odstavka se izvaja na podlagi srednjeročnih programov in letnih načrtov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami lokalnih skupnosti.

(5) Uporabo sredstev požarne takse za sofinanciranje nalog varstva pred požarom iz požarne takse na ravni države po tem členu načrtuje odbor, ki ga imenuje Vlada. Odbor sestavljajo po dva člana izmed predstavnikov prostovoljnih gasilcev, po dva člana izmed predstavnikov poklicnih gasilcev ter po en član s področja zavarovalniške, raziskovalne, šolske in gospodarske dejavnosti ter Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Uporabo sredstev požarne takse odbor načrtuje v skladu z nacionalnim programom varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in letnim načrtom varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(6) Uporabo sredstev požarne takse za sofinanciranje nalog varstva pred požarom v lokalni skupnosti načrtuje odbor, ki ga imenuje župan. Odbor sestavljajo predstavniki gasilcev, zavarovalništva in pristojnih organov lokalne skupnosti.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Vlada Republike Slovenije predlaga, da se Predlog zakona o spremembi Zakona o varstvu pred požarom obravnava po skrajšanem postopku v skladu s 142. členom Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US in 111/21), saj gre za manj zahtevno spremembo Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ in 189/20 – ZFRO). Predlog obravnave po skrajšanem postopku utemeljujemo z dejstvom, da se bo s prejemom zakona omogočilo izvajanje določb Zakona o finančni razbremenitvi občin (Uradni list RS, št. 189/20), ki se nanašajo na standardizirana gasilska zavarovanja, katerih izvajanje mora, kljub prenosu financiranja na državno raven, potekati nemoteno.

VI. PRILOGE

/